

METODOLOŠKO POJASNILO

Milena Lešić

IZVOZ IN UVOZ OKROGLEGA LESA

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Izvoz in uvoz okroglega lesa, Slovenija, letno (Prva objava)

September 2024

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	4
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	5
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	8
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	8
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	9

1 NAMEN

Namen objave podatkov je prikaz gibanja obsega izvoza in uvoza okroglega lesa.

Ključne statistike so:

- količina izvoženega okroglega lesa;
- količina uvoženega okroglega lesa.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki, je količina izvoženega in uvoženega okroglega lesa v kubičnih metrih. Zajeti so gozdni lesni sortimenti po drevesnih vrstah in namenu rabe (to je okrogli les, neobdelan ali grobo obdelan, nezaščiten).

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Zbiranje poteka v okviru raziskovanja Izvoz in uvoz blaga (INTRASTAT-EKSTRASTAT/M). Enota opazovanja v tej objavi je izvozna in uvozna pošiljka okroglega lesa, ki se na podlagi metodoloških priporočil vključuje v statistično zajetje. Dodatna pojasnila o izboru enot opazovanja so na voljo v metodološkem pojasnilu [Izvoz in uvoz blaga](#).

Zajetje je popolno; to pomeni, da so v tej objavi zajete vse blagovne pošiljke z okroglim lesom, objavljene so tudi v podatkovni bazi SiStat. Podatke izberemo iz tabele Izvoz in uvoz po 8-mestni šifri Kombinirane nomenklature ter po državah, Slovenija, kumulativni podatki.

V tabeli 1 so prikazani izbrani proizvodi z navedenimi tarifnimi podštevilkami KN, ki jih upoštevamo pri izračunu količine izvoženega in uvoženega okroglega lesa. Pretvorbene faktorje za preračun podatkov smo prevzeli od Gozdarskega inštituta Slovenije.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo letno.

Viri podatkov so statistična raziskovanja s področja zunanje trgovine. Od vstopa Slovenije v EU se podatki o blagovni menjavi Slovenije s tujino pridobivajo iz dveh ločenih sistemov: iz Ekstrastata ali statistike blagovne menjave z državami nečlanicami in iz Intrastata ali statistike blagovne menjave med državami članicami. V Letnem programu statističnih raziskovanj (LPSR) se pridobivanje podatkov v sistemu Ekstrastat omenja v raziskovanju Menjava blaga z državami nečlanicami – EXTRASTAT, pridobivanje podatkov v sistemu Intrastat pa v raziskovanju Menjava blaga med državami članicami – INTRASTAT.

Podatkov za to raziskovanje ne pridobivamo iz administrativnih virov.

6 DEFINICIJE

Les za kurjavo (tukaj se upošteva tudi les za oglje)

Les za kurjavo je okrogli les, ki bo uporabljen kot gorivo za kuhanje, ogrevanje, proizvodnjo toplote in/ali proizvodnjo energije in za podobne namene. Tukaj se upoštevata tudi les, pridobljen iz debel, vej ali drugih delov drevesa (če so pridobljeni za gorivo), in les, ki bo uporabljen za proizvodnjo oglja (npr. v kopah ali mobilnih pečeh). Volumen okroglega lesa, uporabljenega za proizvodnjo oglja, se oceni na podlagi teže pridobljenega oglja, in sicer tako, da se za pretvorbo teže 1 t oglja v volumen uporabljenega okroglega lesa (izražen v m³) uporabi faktor 6,0. K lesu za kurjavo štejemo tudi lesne sekance, ki se uporabljajo kot gorivo, če so bili proizvedeni neposredno iz okroglega lesa (npr. v gozdu). Ne upoštevamo pa lesnega oglja. Podatek o količini se sporoča v kubičnih metrih; skorja se ne upošteva.

Okrogli industrijski (tehnični) les

Okrogli industrijski les zajema ves okrogli les razen lesa za kurjavo. Deli se v tri skupine, in sicer:

Hlodi za žago in furnir

Hlodi za žago in furnir je okrogli les, ki bo razžagan (ali skobljan) po dolžini in uporabljen za izdelavo žaganega lesa ali železniških pragov ali uporabljen pri proizvodnji furnirja (običajno z luščenjem in rezanjem). V to skupino spada tudi okrogli les (ne glede na to, ali je grobo prizmiran ali ni), ki bo uporabljen tudi za naslednje namene: za izdelavo dog in skodel in druge posebne tipe okroglega lesa (npr. izrastki in korenine) za proizvodnjo furnirja. Podatek o količini se sporoča v kubičnih metrih; skorja se ne upošteva.

Dodatno pojasnilo: v to skupino spada okrogli les za proizvodnjo žaganih ali skobljanih tramov in "embalažni" les, če bo razžagan.

Les za celulozo in plošče

Les za celulozo in plošče je okrogli les, ki bo uporabljen v proizvodnji celuloze, ivernih plošč ali vlaknenih plošč. Tukaj se upošteva okrogel les (s skorjo ali brez nje), ki bo uporabljen za te namene v obli ali razcepljeni obliki ali v obliki lesnih sekancev, ki so narejeni neposredno iz okroglega lesa. Podatek o količini se sporoča v kubičnih metrih; skorja se ne upošteva.

Dodatno pojasnilo: v to skupino spada tudi brusni les.

Drug okrogli industrijski (tehnični) les

Drug okrogli industrijski les je okrogli les (neobdelan les), ki ne spada med hlode za žago, hlode za furnir in/ali les za celulozo in plošče. Tukaj se upošteva okrogli les, ki bo uporabljen za drogove, pilote, stebre, ograje, jamske opornike ("jamski les"), za pridobivanje tanina in destilacijo ter za druge namene. Podatek o količini se sporoča v kubičnih metrih; skorja se ne upošteva.

Dodatno pojasnilo: v to skupino spadajo tudi druge oblike lesa drobnejših sortimentov, ki ne spadajo v zgornji kategoriji.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Za prikaz statistike gozdarstva je dogovorjena klasifikacija gozdnih lesnih sortimentov po namenu rabe ([Pravilnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov](#), Uradni list RS, št. 79/11) in v skladu z delitvijo in definicijami FAO:

1. Okrogli les

1.1 Les za kurjavo (vključuje tudi les za oglje)

1.2 Okrogli industrijski (tehnični) les

1.2.1 Hlodi za žago in furnir

1.2.2 Les za celulozo in plošče

1.2.3 Drugi okrogli industrijski (tehnični) les

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Podatke smo prevzeli od statistike zunanje trgovine (pri obdelavi podatkov) in jih ročno uredili. Iz osnovne merske enote (kilogrami) smo jih preračunali v

kubične metre (neto) na podlagi dogovorjenih koeficientov. Pretvorbene faktorje za preračun podatkov smo prevzeli od Gozdarskega inštituta Slovenije.

Tabela 1: Izbrani proizvodi in tarifne podštevilke iz Kombinirane nomenklature 2023

Šifre kombinirane nomenklature za leto 2023, za zunanjo trgovino z okroglim lesom			
KN	opis	RAZVRŠČANJE po namenu gozdnih sortimentov	FAKTORJI pretvorbe (t/m ³)
44011100	Les za ogrevanje v hlodih, polenih, vejah, butarah ali podobnih oblikah, iglavcev	IGLAVCI, LES ZA KURJAVO	0,77
44011200	Les za ogrevanje v hlodih, polenih, vejah, butarah ali podobnih oblikah, neiglavcev	LISTAVCI, LES ZA KURJAVO	0,98
44032110	Borovi hlodi za žaganje, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	IGLAVCI, HLODI	0,86
44032190	Borov les, neobdelan, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan), drugo	IGLAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,86
44032200	Borov les, neobdelan, premera manj kot 15 cm, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	IGLAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,86
44032310	Jelkini ali smrekovi hlodi za žaganje, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	IGLAVCI, HLODI	0,77
44032390	Jelkin ali smrekov les, neobdelan, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan), drugo	IGLAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,77
44032400	Jelkin ali smrekov les, neobdelan, premera manj kot 15 cm, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	IGLAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,77
44032510	Hlodi drugih iglavcev za žaganje, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	IGLAVCI, HLODI	0,87
44032590	Les drugih iglavcev, neobdelan, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan), drugo	IGLAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,87
44032600	Les drugih iglavcev, neobdelan,	IGLAVCI, Les za	0,87

	premera manj kot 15 cm, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	
44034100	Les tropskih dreves, neobdelan ali grobo obdelan, nezaščiten, dark red meranti, light red meranti, meranti bakau	LISTAVCI, HLODI	0,9
44034910	Les tropskih dreves, neobdelan ali grobo obdelan, nezaščiten, sapelli, acajou dafrique, iroko	LISTAVCI, HLODI	0,9
44034935	Les tropskih dreves, neobdelan ali grobo obdelan, nezaščiten, okoume in sipo	LISTAVCI, HLODI	0,9
44034985	Les drugih tropskih dreves, neobdelan, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan), drugo, drugod neomenjeno	LISTAVCI, HLODI	0,9
44039100	Hrastov (Quercus spp.) les, neobdelan, z lubjem ali brez lubja ali beljavin, ali grobo obdelan (obtesan)	LISTAVCI, OKROGLI INDUSTRIJSKI LES	1,12
44039300	Bukov (Fagus spp.) les, neobdelan, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	LISTAVCI, OKROGLI INDUSTRIJSKI LES	0,98
44039400	Bukov (Fagus spp.) les, neobdelan, premera manj kot 15 cm, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	LISTAVCI, OKROGLI INDUSTRIJSKI LES	0,98
44039510	Brezovi hlodi za žaganje, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	LISTAVCI, HLODI	0,99
44039590	Brezov les, neobdelan, premera 15 cm ali več, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan), drugo	LISTAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,99
44039600	Brezov les, neobdelan, premera manj kot 15 cm, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	LISTAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,99
44039700	Topolov in trepetlikov (Populus spp.) les, neobdelan, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)	LISTAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,84
44039800	Evkaliptusov (Eucalyptus spp.) les, neobdelan, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan), drugi	LISTAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,99

44039900	Drug les, neobdelan, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan), drugod neomenjen	LISTAVCI, Les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les	0,99
----------	---	---	------

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

V Prvi objavi objavljamo časovne indekse s premično osnovo. Objavljen indeks prikazuje spremembo v količini izvoza in uvoza okroglega lesa, glede na preteklo leto.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: [Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo](#) – Gozdarstvo. Podatki se objavljajo na nacionalni ravni v obliki absolutnih števil.
- Prva objava (Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, Gozdarstvo): »Izvoz in uvoz okroglega lesa, Slovenija, letno«.

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

Zaradi spremembe pretvorbenih faktorjev za preračun iz osnovne merske enote (kilogrami) v neto kubične metre je bila v letu 2008 časovna vrsta podatkov za

obdobje od leta 1991 na novo preračunana. Pretvorbene faktorje za preračun podatkov smo prevzeli od Gozdarskega inštituta Slovenije.

Klasifikacija Kombinirana nomenklatura (KN), ki se uporablja za prikaz statistike zunanje trgovine, se je med leti spreminjala, zato so podatki o namenu rabe gozdnih lesnih sortimentov za posamezna leta prikazani različno.

Po različicah za obdobje 1991–1995 je bilo mogoče prikazati poleg hlodov še skupne podatke o lesu za celulozo in plošče ter o drugem industrijskem lesu, ločeno po drevesnih vrstah in podatke o lesu za kurjavo.

Po različicah KN za leta 1996–2001 je bilo mogoče prikazati samo podatke o okroglem industrijskem lesu skupaj in ločeno po drevesnih vrstah in podatke o lesu za kurjavo.

Po različicah iz leta 2002 in naprej je spet mogoče prikazati poleg hlodov še skupne podatke o lesu za celulozo in plošče ter o drugem industrijskem lesu, ločeno po drevesnih vrstah in podatke o lesu za kurjavo.

Ker so bile šifre blaga v Kombinirani nomenklaturi za leto 2017 spremenjene, ni bilo mogoče prikazati vseh podatkov tako kot v prejšnjih letih. Podatki o okroglem lesu iglavcev po namenu rabe so prikazani tako kot v prejšnjih letih, okrogli les listavcev pa je bilo mogoče prikazati samo skupaj (v skupnem podatku): okrogli industrijski les listavcev skupaj in les za kurjavo.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
 - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.
- Poročilo o kakovosti za raziskovanje:
 - Menjava blaga med državami članicami EU (INTRASTAT)

področje: Ekonomski odnosi s tujino, podpodročje: Izvoz in uvoz blaga

- Metodološka pojasnila:
 - Izvoz in uvoz blaga

področje: Ekonomski odnosi s tujino, podpodročje: Izvoz in uvoz blaga